

Jak ten čas letí...

Je to už 25 let, co jsem při slavnostním ceremoniálu ve velké aule Karolina přebírala lékařský diplom a s ním oprávnění užívat akademický titul *medicinae universae doctor*. A tento týden promovala na témže místě dcera mé sestřenic Denisa. Co se změnilo od té doby? Připomeňme si události roku 1993. Se zánikem Československa vznikly dvě republiky, Česká a Slovenská, Václav Havel byl zvolen prvním prezidentem České republiky, na křeslo premiéra usedl Václav Klaus. Je vydána Ústava České republiky a horkou jehlou ušito mnoho nových zákonů. Doběhla první vlna kuponové privatizace a Viktor Kožený si pomalu balí kufry na Bahamy. V USA je zvolen prezidentem Bill Clinton, Rusku prezidentem Boris Jelcin. Nelson Mandela se stává držitelem Nobelovy ceny za mír. V křesle ministra zdravotnictví ČR se střídají Petr Lom a Luděk Rubáš, oba členové ODS. Na trh vstupují první mobilní telefony – váží 4,5 kg a stojí přes 60 tisíc korun. Microsoft přichází s verzí Windows 3.1, předchůdkyní nového operačního systému Windows 95.

Pojmy jako Google, Facebook, cloud nebo selfie se dosud vznášejí ve sféře sci-fi. Objevují se kontroverzní, geneticky modifikované potraviny. V příštích dvaceti letech bude zmapován lidský genom, budou uděleny Nobelovy ceny za výzkum kmenových buněk, objev *Helicobacter pylori*, objev magnetické rezonance, objev lidského papilomaviru, vývoj *in vitro* fertilizace, objev dendritických buněk. Do klinické praxe bude zaváděna cílená léčba, zobrazovací techniky umožní zobrazení 3D v reálném čase, rozvine se miniinvazivní terapie, laparoskopické výkony i robotická chirurgie.

Jsme v roce 2018. Přežili jsme studenou válku, pád komunismu, útok na Světové obchodní centrum i obávané apokalyptické scénáře roků 2000 a 2012. Umělá inteligence pohání sociální sítě i mobilní zařízení, objevují se obavy ze vzniku superinteligence, nad níž bychom mohli ztratit kontrolu. Technologické možnosti medicíny stojí na hranici etických hodnot a mnohde je už začínají překračovat. Do klinické praxe nám vstupuje nebo brzy vstoupí telemedicína,

home monitoring, RFID čipy, holografické zobrazování, robotická zdravotní asistence, personalizovaná genomika, 3D tisk, nanoroboti, optogenetika a další úžasné metody, o nichž se nám v době méj promoce ani nesnilo.

Trochu Denise a jejím vrstevníkům závidím to dobrodružství budoucí medicíny a možností virtuálního světa. A jako rozený idealista hledím k obzorům potenciální singularity plna optimismu a úžasu.

Audna Glučová

šéfredaktorka

OBSAH

ZAM

Zdravotnictví a medicína

■ O čem se mluví	2	■ Hojení ran	14	■ Edukace pacientů před koloskopii	31
■ Recenze návrhu zákona o zdravotnických prostředcích	4	■ 80 milionů pro studentský projekt	16	■ Věřím, že mladé kolegyně posunou obor dál	32
■ Chybí rozumný systém postgraduálního vzdělávání	6	■ Investice do boje s demencí	16	■ Představujeme patientské organizace: Diagnóza leukemie	34
■ Rozhovor: Filip Vrubel	7	■ Průjem není nemoc	18	■ Zprávy z regionů	36
■ Informovaný souhlas již není bezbřehý	11	■ Koncentráty koagulačních faktorů v řešení ŽOK	20	■ Biologická léčba pacientů s idiopatickými střevními záněty	38
■ Asistovaná reprodukce	12	■ Reforma psychiatrie povede ke vzniku komunitních center	23	■ Quo vadis, česká kardiologie?	38
		■ SÚKL informuje	25	■ Radiochirurgie pro pacienty s nádory mozku v ÚVN	39
		■ IKEM školícím centrem pro implantaci umělého srdce	26	■ Přečtěte si	40
		■ Jak zvládat závratě a problémy s rovnováhou	27	■ Personálie	42
		■ Péče o chronicky nemocné děti stojí na lidech	28	■ Nabídka práce	44

